

Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi

The Investigation College Pre-School Mastership Branch of Professional Self Perception

Vildan Demir, Figen Gürsoy ve Şükrü Ada
Atatürk Üniversitesi Meslek Yüksekokulu
Ankara Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksekokulu
Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi

Özet

Bu araştırmada; Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin mesleki benlik saygısı düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda; mesleki benlik saygısı düzeylerinde, cinsiyet, doğum sırası, mezun olduğu lise, bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum ve bölümden dolayı pişmanlık yaşama durumlarının farklılık yaratıp yaratmadığı incelenmiştir. Araştırma, 2007–2008 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinden araştırmaya gönüllü olarak katılan birinci sınıftan 59, dördüncü sınıftan 44 öğrenci olmak üzere toplam 103 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada, öğrencilerin kendileri ve aileleri hakkındaki ilgili bilgileri almak amacıyla “Genel Bilgi Formu” ve Arıca (1999) tarafından geliştirilen “Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin cinsiyetinin ve bölümden dolayı pişmanlık yaşama durumunun mesleki benlik puanları arasında anlamlı farklılık yarattığı ($P<0,01$), doğum sırası, mezun olduğu lise ve bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurumun durumlarının ise farklılık yaratmadığı belirlenmiştir ($P>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi öğretmen adayı, mesleki benlik saygısı

Abstract

The investigation has been made for determining the Professional self-respect levels of the students who have been educating at Erzurum Atatürk University Kazım Karabekir Teachers' College Pre-school Mastership Branch the places they inhabit and the person/institution who aided them when they made choose about branches in terms of gender, birth order, high schools they graduate from. The investigation has been managed on total 103 students, 59 from the 1.grade, 44 from the 4. grade, who are educating at Erzurum Atatürk University Kazım Karabekir Teachers' College Pre-school Mastership Branch. In the investigation “General Knowledge Form” and

“Professional Self-respect Scale” which has been developed by Arıca (1999) have been used in order to have some information regarding them and their families. At the results of the investigations it has been observed that there were a difference ($P<0,01$) between the Professional self-points of gender and branch regret. It has been also observed that any difference occurred while the students’ order of birth, high school they graduated, persons/institutions which were be helpful for them while they made preference for branches ($P>0,05$). Some suggestions have been made for the teacher candidates by taking the results into consideration.

Keywords: Pre-school Teacher Candidate, Professional Self Perception

GİRİŞ

Eğitim ve öğrenme doğumla başlayıp hayatın sonuna kadar devam eden bir süreçtir. Bu süreç içerisinde çocuklar bütün gelişim alanlarına ilişkin temel bilgi beceri, tutum ve alışkanlıkları ilk olarak ailede kazanmaya başlamaktadır. Çocuğun gelişimi ve eğitiminde aile öncelikli sorumluluğa sahip olmakla birlikte günümüzde değişen teknoloji, çevre koşulları ve yaşam biçimi çocuğu hayata hazırlamada ailenin yanı sıra okul öncesi eğitimin de gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. (Oktay,Polat Unutkan 2005:11, Aral, Kandır, Can Yaşar 2000:15).

Okul öncesi eğitim dönemi, çocuğun zihinsel yeteneklerinin hızla gelişip biçimlenmeye başladığı, öğrenmenin yoğun ve hızlı olduğu, 0-6 yaşları arasını kapsayan, kritik bir dönemdir. Çocuk bu dönemde ileriki yaşamının temelini oluşturacak pek çok bilgi, beceri, alışkanlığı kazanmaya ve kişiliğini oluşturmaya başlar. Böyle kritik bir dönemde gelecek nesilleri oluşturacak çocukların nitelikli yetişmesi ve toplumsal yaşama hazırlanmasında onlara sağlanacak eğitim önemlidir ve tesadüflere bırakılmadan, planlı, sistemli, çocukların yaş ve gelişim özelliklerini destekleyici şekilde ele alınarak, bilimsel yollarla gerçekleştirilmelidir. Bu da ancak nitelikli bir okul öncesi eğitim ve eğitim sisteminin temel ögesi olan öğretmenler tarafından gerçekleştirilebilir.(Oğuzkan Oral 1997:5, Aral, Kandır, Can Yaşar 2000:15)

Okul öncesi eğitim çocuğun karşılaşacağı ilk okul deneyimidir. Okul öncesinde karşılaşacağı öğretmen de ilk öğretmendir. Çocuğun bu dönmedeki okul ve öğretmen deneyimleri onun ileriki yaşamında okula bakışını ve öğrenme isteğini büyük ölçüde etkileyebilir. Ayrıca kendine yetişkin modeli olarak öğretmeni seçebileceği için kişilik gelişimi açısından da öğretmenin rolü büyüktür. Okul öncesi dönemdeki kazanımların sonraki yaşantıların temelini oluşturması, bu dönem çocuklarının son derece meraklı, öğrenmeye açık ve dinamik olmaları, alanda çalışacak öğretmenlerin, alan bilgisi, gelişim ve öğretim bilgisi ve zihinsel yeterliliklerinin yanı sıra istenilen kişilik özelliklerine sahip, yüksek öğrenim görmüş bireyler olmasını gerektirir. Okul öncesi öğretmeni, işini seven, çocuk eğitimi için gerekli bilgi ve beceriyle donanmış, sürekli yeniliğe açık olmalıdır. Bunun yanında; sabırlı, sevecen, duyarlı, tutarlı, merhametli, güler yüzlü, enerjik bir

kişilik yapısına ve etkili iletişim kurma, problem çözüme, yaratıcılık yeteneklerine sahip olan, çocuklara değer veren, onları olduğu gibi kabul edip, onlarla birlikte olmaktan mutluluk duyan, çocukların kendilerini tanımlarına ve anlamalarına yardımcı olan rehber kişidir (Başal 2005:82, Oktay,Polat Unutkan 2005: 68-69 Oğuzkan Oral 1997:90-92).

Öğretmenin kişilik yapısı ve kişiler arası ilişkilerdeki becerisi öğrencilerin benlik saygılarını da etkilemektedir. Öğretmenin kişisel benlik saygısının yüksek olması öğretmenin iş yaşamında daha başarılı ve aktif olmasında(Smith 1997) etkili olmakta ve çocuğun benlik saygısının da olumlu yönde gelişmesini desteklemektedir(Le Cornu 1999). Öğretmenlik mesleğini seçecek olan bireylerin benlik kavramı ile bağdaşık meslek seçiminde bulunmaları daha başarılı olmalarına katkı sağlayabilecektir (Arıcak 1999:4).

Bireyler yaşantıları sonucunda meslekler hakkında bir imaj oluşturarak kendi benlik bilincine uygun olduğunu düşündüğü mesleğe yönelirler. Leonard ve arkadaşları (1973) yapmış oldukları araştırmada, benlik saygısı yüksek olan öğrencilerin Holland'ın Meslek tercihi Envanteri ile belirlenen kişilik tiplerine uygun meslekleri tercih ettiklerini saptamışlardır. Smalley ve Stake (1996) özsaygısı yüksek olan bireylerin, kendileri hakkındaki olumsuz değerlendirmeleri testlere bağlamakla ve bu nedenle fazla sorumluluk almamakta olduklarını saptamışlardır (Akbaba 1997). Luzzo (1993), üniversite öğrencileri üzerine yaptığı, öz-yeterlik ile bireylerin mesleki karar verme tutum ve becerileri arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında, öz-yeterliğin, bireylerin mesleki karar verme tutumları ve yaşları ile olumlu yönde bir ilişkinin olduğunu, buna karşın bireylerin mesleki karar verme becerileri ile öz-yeterlikleri arasında önemli bir ilişkinin olmadığını bulmuşlardır (Akbaba 1997).

Öğretmenin kişisel benlik saygısının yüksek olması mesleki benlik saygısı üzerinde oldukça önemli bir etkiye sahiptir(Brighouse 1995). Mesleki benlik saygısı Arıcak(1999) tarafından, bireyin tercih ettiği mesleğe karşı, geliştirdiği değerlilik yargısı olarak tanımlanmaktadır. Mesleki benlik saygısı bireyin kendi mesleğini ne kadar değerli, saygın gördüğünü ve önemli bulduğunu ortaya koymaktadır(Arıcak 1999: 93). Mesleki benlik saygısı benlik saygısında olduğu gibi bireyin önem verdiği diğer kişilerin ve toplumun tutumlarından da etkilenmektedir. Ayrıca mesleki benlik saygısında mesleği kabullenme ve tam olarak benimsemede, meslek motivasyonunun ve memnuniyetinin, sosyal ilişkilerin, bireysel yeteneklerin, çocuklarla iletişimin, öğretmeyi algılama biçiminin, aile içinde aynı meslekten birinin bulunmasının etkili olabileceği araştırmalar sonunda ortaya konulmuştur (Aral, Gürsoy, Yıldız Bıçakçı, 2007:2).

Meslek başarısının etkileyen etkenler arasında toplumsal değer kavramı da bulunmaktadır. Toplumsal ve kişisel değerler öğretmenin aktivitesinde değişiklik

yaratarak(Campbell Kyriakides, Muijs and Robinson 2003) mesleki benlik saygısına olumlu ya da olumsuz olarak yansıtılabilmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenlik, öğretmene büyük sorumluluk yükleyen ve mesleki beceri açısından zorlukları olan bir meslektir. Kuramsal bilgi ve becerilerin yanında bir takım kişilik özellikleri de gerektirmektedir. Ayrıca toplum tarafından öğretmenlik olarak algılanmaktan çok, çocuk bakıcılığı gibi algılanması da okul öncesi öğretmenleri ve adaylarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle alanda çalışacak öğretmen adaylarının kendilerini ve mesleği iyi tanıyarak, mesleklerini kendi benlik saygıları ile bağdaştırarak seçmeleri gerekmektedir. Benlik saygısının yüksek olması, mesleki benlik saygısını da olumlu yönde etkileyebilecektir.

Bireylerin gelişiminin en hızlı olduğu, birçok bilgi ve becerinin kazanıldığı ve kişiliğin temellerinin atıldığı okulöncesi dönemde bu bireylerle birlikte olacak olan okul öncesi öğretmenlik mesleğini tercih etmiş, eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerinin mesleki benlik saygılarının ve mesleki benlik saygıları üzerinde farklılık yaratan etmenlerin incelenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, bu çalışmada okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki benlik saygı düzeylerinde, öğrencinin cinsiyetinin, doğum sırasının, mezun olduğu lisenin ve bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum durumlarının etkili olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Evren

Araştırmanın evrenini; Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileri oluşturmaktadır. İlgili fakülteden alınan bilgiye göre Okul öncesi Öğretmenlik Bölümünde toplam 566 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin 435 gündüz 54 gece öğrencisidir.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini: Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinden araştırmaya gönüllü olarak katılan 1.sınıftan 59, 4.sınıftan 44 öğrenci olmak üzere toplam 103 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, öğrencilerin kendileri ve ailelerine ait bazı bilgileri elde etmek amacıyla “Genel Bilgi Formu” ve Arıca(1999) tarafından geliştirilen “Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin, mesleki benlik saygılarını etkileyebilecek etmenleri saptayabilmek için “Genel Bilgi Formu” hazırlanmıştır. Genel Bilgi Formu’nda öğrencilerin sınıfı, cinsiyeti, yaşı, doğum sırası, kardeş sayısı, anne ve baba meslek durumu, mezun olduğu lise, bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum, barındığı mekân ve tercih ettiği bölümden dolayı pişmanlık yaşama durumlarına ait sorular bulunmaktadır.

Mesleki benlik saygısı ölçeği Arıcağ (1999) tarafından geliştirilen ve likert tipi bir ölçme aracı olan “Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği”, bir mesleği tercih etmiş, bir alanda mesleki eğitim gören ya da bir mesleği icra eden 17 yaş ve üstü bireylerin ilgili mesleğe olan saygı tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirmiş bir ölçektir. Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği 30 maddeden oluşmaktadır. Bu 30 maddenin 14’ü olumlu, 16’sı ise olumsuz ifadeleri içermektedir. Olumlu maddelerde “Tamamen Katılıyorum” 5, “Katılıyorum” 4, “Kararsızım” 3, “Katılmıyorum” 2, “Kesinlikle Katılmıyorum” 1 puan alırken; olumsuz maddelerde “Tamamen Katılıyorum” 1, “Katılıyorum” 2, “Kararsızım” 3, “Katılmıyorum” 4, “Kesinlikle Katılmıyorum” 5 puan almaktadır. Her maddeye verilen puan toplanır ve toplam puan elde edilir. Ölçek puanları 30 ile 150 arasında bir değer vermektedir(Arıcağ 1999).

Veri Toplama Yöntemi

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dalına devam etmekte olan 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin, 2007–2008 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında teorik dersleri gördükleri günler fakülteye gidilerek, dersin öğretim elemanından izin alınmıştır. Genel Bilgi Formu ve Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği, araştırmaya gönüllü katılmak isteyen öğrencilere uygulanmıştır. Bu ölçeğin yapacakları meslek için düzenlenmiş olduğu bu açıdan ifadeleri okumaya geçmeden önce ilk ifadenin hemen üstünde bulunan “Mesleğim:.....” ibaresinin karşısına eğitimini aldıkları mesleğin ismini yazmaları ve tüm cevaplama işlemlerini bu mesleğe göre yapmaları, her ifadeyi dikkatlice okuyup, uygunluk derecesine göre cevap kağıdında bulunan kendine uygun yerin altındaki parantezin içine bir çarpı işareti (X) koyularak işaretlemeleri istenmiştir. Öğrencilerin bir ifadeyi okuduktan sonra aklıklarına ilk geleni işaretlemeleri, işaretsiz ifade bırakmalarını, olmak istedikleri durum değil, gerçekte var olan tutumlarını belirlemeleri istenmiştir. Mesleki Benlik Saygısı ölçeğinde alınabilecek en yüksek puan 150, en düşük puan 30’dur.

Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi

Toplanan veriler üç aşamada değerlendirilmiştir.

Birinci aşamada, anket formlarındaki bilgiler kontrol edilmiş, “Genel Bilgi Formu”nda ve “Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği”nde sorulara cevap vermeyen öğrenciler saptanmış ve bunlar değerlendirme dışı bırakılmıştır.

İkinci aşamada, “Genel Bilgi Formu” ve “Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği”nde yer alan maddeler SPSS paket programına girilmiş öğrencilerin tek tek Mesleki Benlik Saygı puanları hesaplanmıştır.

Üçüncü aşamada ise; öğrencilerin mesleki benlik saygısı düzeylerine cinsiyet, yaş, doğum sırası, kardeş sayısı, anne mesleği, baba mesleği, mezun olduğu lise, bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum, barındığı mekân ve tercih ettiği bölümden dolayı pişmanlık durumlarının farklılık yaratıp yaratmadığını belirlemek amacıyla “Çift Yönlü Varyans Analizi” yöntemi ile kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Tablo:1 Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyetine göre mesleki benlik saygılarına ilişkin puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları

SINIF	CİNSİYET	N	Mesleki Benlik Puanı	
1	Erkek	14	105.4 ± 16.85	
	Kız	45	118.5 ± 18.37	
	Toplam	59	115.4 ± 18.74	
4	Erkek	16	99.6 ± 24.66	
	Kız	28	118.7 ± 17.99	
	Toplam	44	111.7 ± 22.40	
Genel	Erkek	30	102.3 ± 21.23	
	Kız	73	118.6 ± 18.10	
	Toplam	103	113.8 ± 20.36	
Varyans Analiz Sonuçları	Varyasyon Kaynağı	sd	KO	F
	SINIF	1	170.575	.464
	CİNSİYET	1	5412.117	14.724*
	SINIF * CİNSİYET	1	188.440	.513
	Hata	99	367.562	
	Toplam	103		

- P <0,001

Öğrencilerin Mesleki Benlik Saygısı puanları incelendiğinde 1.sınıf öğrencilerinin mesleki benlik puan ortalamalarının 4. sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmektedir. Ancak yapılan varyans analizi sonucunda öğrencilerin devam ettikleri sınıf ile mesleki benlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Sınıflar arasındaki ortalama puan farkının, öğrenim yıllarının artışından, öğretmenlik mesleği ile ilgili daha fazla ders alınmasından ve öğretmenlik uygulaması yapıyor olmasından dolayı dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine oranla mesleğin inceliklerini öğrenmelerinden kaynaklandığı ve dördüncü sınıf öğrencilerinin KPSS sınavına girecek olmalarının da puan farkında etkili olduğu düşünülmektedir. Birinci sınıf öğrencilerin ise ÖSS sonucunda boşta kalmayıp tercihlerinden bir tanesine yerleştirilmiş olmalarının, meslek derslerinden çok genel kültür derslerini alıyor olmalarının ve okul öncesi öğretmenlik mezunlarının özel ve devlete bağlı çalışma alanlarının çeşitli olmasının puanlarının yüksek olmasını etkileyebileceği düşünülmektedir.

Sınıflardaki kız ve erkek öğrencilerin puan ortalamalarına bakıldığında 1.sınıf kız öğrencilerin ortalama mesleki benlik puanlarının(118,5±18,37), erkek öğrencilerin puan ortalamalarından(105,4±16,85) yüksek olduğu görülmektedir. 4. sınıftaki öğrencilerin mesleki benlik puanları incelendiğinde ise yine kız öğrencilerin puan ortalamalarının (118,7 ± 17,99), erkeklerden(99,6 ± 24,66) daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan varyans analizi sonucunda ortalama mesleki benlik saygısı puanları bakımından cinsiyetler arasında çok anlamlı derecede bir farklılık (P<0,01) bulunmuştur.

Birinci ve dördüncü sınıflardaki kız öğrencilerin puan ortalamalarının erkek öğrencilerden yüksek olmasında okul öncesi öğretmenliği alanında çalışan

öğretmenlerin tamamına yakınının kadın öğretmenlerden oluşmasının ve ülkemizde küçük çocukların bakım ve eğitiminden kadınların birinci derecede sorumlu tutulmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca yurt dışında ve ülkemizde yapılan pek çok araştırma sonucunda kızların benlik tasarım düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olmasının da mesleki benlik saygısı düzeylerini etkilediği düşünülebilir.

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin kendilerinden beklenen role uygun bir seçim yapmış olmaları puanlarının yüksek olmasına, erkek öğrencilerini ise eğitime başladıklarında bu mesleğin kadınlara yakıştırılması dolayısıyla kendi benlik algıları ve cinsiyet rolleriyle bağdaştıramadıklarından puanlarını düşük olmasına neden olabilir. Ayrıca bu mesleğin akademik bilginin yanında birçok beceri, yetenek ve sabır gerektirmesinin de etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo:2 Araştırmaya alınan öğrencilerin doğum sırasına göre mesleki benlik saygılarına ilişkin puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları

SINIF	DOĞUM SIRASI	N	Mesleki Benlik Puanı	
1	İlk Çocuk	17	121.7 ± 17.97	
	Ortanca Çocuk	22	113.3 ± 19.14	
	Son Çocuk	20	112.4 ± 18.57	
	Toplam	59	115.4 ± 18.74	
4	İlk Çocuk	9	104.2 ± 26.75	
	Ortanca Çocuk	21	113.9 ± 24.40	
	Son Çocuk	14	113.3 ± 15.94	
	Toplam	44	111.7 ± 22.40	
GENEL	İlk Çocuk	26	115.7 ± 22.53	
	Ortanca Çocuk	43	113.5 ± 21.61	
	Son Çocuk	34	112.8 ± 17.29	
	Toplam	103	113.8 ± 20.36	
Varyans Analiz Sonuçları	Varyasyon Kaynağı	sd	KO	F
	SINIF	1	665.089	1.599
	DOĞUM SIRASI	2	5.630	.014
	SINIF * DOĞUM SIRASI	2	744.534	1.790
	HATA	97	415.995	
	TOPLAM	103		

Öğrencilerin doğum sırasına göre ortalama mesleki benlik puanları incelendiğinde birinci sınıf öğrencilerinde ilk çocukların mesleki benlik puanlarının (121,7 ± 17,97) daha yüksek olduğu bunu ortanca çocukların (113,3 ± 19,14) ve son çocukların mesleki benlik puan ortalamalarının (112,4 ± 18,57) izlediği görülmektedir. Dördüncü sınıf öğrencilerinde ise ilk çocukların ortalama mesleki benlik puan ortalamalarının 104,2 ± 26,75, ortanca çocukların mesleki puan ortalamalarının 113,9 ± 24,40 ve son çocukların puan ortalamalarını ise 112,8 ± 17,29 olduğu görülmektedir. Yapılan varyans analizi sonucunda doğum sırasına göre mesleki benlik puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo:2’de birinci sınıf öğrencileri arasında en yüksek puan ortalaması ailesinde ilk çocuk olanlara aittir. İlk çocuklar ailelerin ilk göz bebeği oldukları için aile bütün imkanlarını ilk çocuğun gelişimi için harcayabilir. Ayrıca ailenin bütün sevgisi ve ilgisi de paylaşımsız onundur. Bu durum ilk çocukların aşırı sorumluluk sahibi, paylaşımı sevmeyen, sır saklayan, alanında başarılı, gücü ve güçlü olmayı seven bireyler olmasına etki eder(Arı, 2002: 87) Birinci sınıflardaki ilk çocukların puan ortalamalarının yüksek olması, ilk çocukların üniversite sınavı sonucunda dışarıda kalmayıp bir yere yerleştirilme başarısı göstermiş olmalarından kaynaklanabilir.

Dördüncü sınıf öğrencilerinin mesleki benlik puan ortalamalarına bakıldığında ise ilk çocukların mesleki benlik puan ortalamalarının diğerlerine göre düşük olduğu görülmektedir. İlk çocuğun evin büyük çocuğu olması, diğer çocuklara göre daha çok sorumluk verilmesi bu öğrencilerin benlik gelişimlerini olumsuz etkilemiş olabilir. Bunun yanında son sınıfta olunması ve ilk çocukta ailenin beklentilerinin yüksek olması da mesleki benlik saygısı puan ortalamasını olumsuz etkilemiş olabilir.

Tablo:3 Araştırmaya alınan öğrencilerin mezuniyet lisesine göre mesleki benlik saygılarına ilişkin puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları

SINIF	MEZUNİYET LİSESİ	N	Mesleki Benlik Puanı	
1	Genel Lise	27	110.5 ± 19.60	
	Meslek Lisesi	7	112.1 ± 22.36	
	Diğer	25	121.6 ± 15.40	
	Toplam	59	115.4 ± 18.74	
4	Genel Lise	29	110.3 ± 23.12	
	Meslek Lisesi	6	111.9 ± 15.06	
	Diğer	9	116.1 ± 25.59	
	Toplam	44	111.7 ± 22.40	
GENEL	Genel Lise	56	110.4 ± 21.30	
	Meslek Lisesi	13	112.0 ± 18.56	
	Diğer	34	120.2 ± 18.36	
	Toplam	103	113.8 ± 20.36	
Varyans Analiz Sonuçları	Varyasyon Kaynağı	sd	KO	F
	SINIF	1	64.844	.157
	MEZUNİYET LİSESİ	2	647.298	1.569
	SINIF * MEZUNİYET LİSE	2	67.693	.164
	HATA	97	412.652	
	TOPLAM	103		

Tablo:3’de araştırmaya dahil edilen 1.sınıf öğrencilerinin mezun oldukları liseye göre mesleki benlik puan ortalamalarına bakıldığında genel lise mezunu öğrencilerin mesleki benlik puan ortalamalarının 110,5 ± 19,60, meslek lisesi

mezunu öğrencilerin puan ortalamalarının $112,1 \pm 22,36$ ve diğer lise mezunlarının ise $121,6 \pm 15,40$ olduğu görülmektedir. Dördüncü sınıflarda ise Genel lise mezunlarının mesleki benlik puan ortalamalarının $110,4 \pm 21,30$, meslek lisesi mezunlarının $111,9 \pm 15,06$ ve diğer lise mezunlarının $116,1 \pm 25,59$ olduğu görülmektedir.

Araştırmaya dahil edilen 1.sınıf öğrencilerinin mezun oldukları liseye göre mesleki benlik puan ortalamalarının 4. sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu dikkati çekmektedir. Ayrıca mezuniyet lisesine göre ortalama mesleki benlik puanları incelendiğinde her iki sınıfta da diğer lise türü mezunların ortalama mesleki benlik puanlarının genel lise ve meslek lisesi türlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer lise türü olarak öğrencilerin Süper lise ve Yabancı dil ağırlıklı liseleri (Anadolu lisesi, kolej) belirttikleri tespit edilmiştir. Birinci sınıf öğrencilerde diğer lise türü mezunların ortalama mesleki benlik puanlarının $121,6 \pm 15,40$, dördüncü sınıf öğrencilerinde ise diğer lise türü mezunlarının mesleki benlik puanlarının $116,1 \pm 25,59$ olduğu görülmektedir. Ancak yapılan varyans analizi sonucunda öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile mesleki benlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Akay(1983) tarafından lise öğrencilerinin mesleki olgunluk düzeylerini belirlemek üzere yapılan araştırma sonucunda; lise öğrencilerinin meslek seçme sürecinde bazı faktörleri göz önüne almalarına karşın bu faktörler hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını belirlemiştir. Tercih edilen bölüm hakkında yeterli bilgi edinmeyip iyi planlamalar yapmadıkları, çalışma hayatına ilişkin yeterince olumlu tutum göstermedikleri ortaya çıkmıştır.

Şahin(1992) ise yapmış olduğu araştırmada öğretmen lisesi öğrencilerinin benlik algıları ile mesleki benlik algıları arasında bağdaşım olmasına rağmen lise üçüncü sınıf öğrencilerinden öğretmenlik mesleğini hiç tercih etmeyecek olanların olduğunu ve ilk sırada tercih edenlerin sayısının ise çok az olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada da okul öncesi öğretmenlik bölümünü tercih edenlerin çok azı öğretmen lise mezunudur.

Tablo:4 Araştırmaya alınan öğrencilerin tercih yaparken yardım aldığı kişi/kuruma göre mesleki benlik saygılarına ilişkin puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları

SINIF	TERCİH YARDIMI ALDIĞI KİŞİ/KURUM	N	Mesleki Benlik Puanı
1	Rehberlik Servisi	12	118.2 ± 25.36
	Aile İle	20	110.2 ± 14.20
	Kendim	15	120.5 ± 15.18
	Diğer	12	115.1 ± 21.77
	Toplam	59	115.3 ± 18.74
4	Rehberlik Servisi	8	115.1 ± 18.59
	Aile İle	18	118.7 ± 18.28
	Kendim	6	102.3 ± 18.03
	Diğer	12	103.8 ± 29.55

	Toplam	44	111.7 ± 22.40	
GENEL	Rehberlik Servisi	20	116.9 ± 22.41	
	Aile İle	38	114.2 ± 16.60	
	Kendim	21	115.3 ± 17.70	
	Diğer	24	109.4 ± 26.3	
	Toplam	103	113.8 ± 20.36	
Varyans Analiz Sonuçları	Varyasyon Kaynağı	sd	KO	F
	SINIF	1	809.663	1.989
	TERCİH YARDIMI	3	225.740	.554
	SINIF * TERCİH YARDIMI	3	879.955	2.161
	HATA	95	407.143	
	TOPLAM	103		

Tablo:4’de Öğrencilerin tercih yaparken yardım aldığı kişi/kuruma göre mesleki benlik puan ortalamaları incelenmiştir. Birinci sınıf öğrencilerinin mesleki benlik saygısı puan ortalamalarına bakıldığında kendi isteğiyle bölüm tercihi yapan öğrencilerin puan ortalamalarının (120,5 ± 15,18) diğerlerine göre yüksek olduğu saptanmıştır. Dördüncü sınıfta ise mesleği ailesi ile birlikte tercih edenlerin mesleki benlik puan ortalamalarının (118,7 ± 18,28) diğerlerine oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğrencilerin tercih yaparken yardım aldıkları kişi/kuruma göre mesleki benlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Birinci sınıf öğrencilerinden kendi isteğiyle tercih yapanların puan ortalamaları diğerlerine göre daha yüksektir. Kendi isteğiyle tercih edenlerin bu bölüme severek, değer vererek geldikleri ve öğretmenlik mesleğinin gurur duyarak icra edebilecek bir meslek olduğu kanısında olarak seçmiş olmalarının puan ortalamalarına etki ettiği düşünülmektedir.

Ulusoy (1980) tarafından yapılan Ortaokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinde Mesleğe Yönelme konulu araştırmada öğrencilerin mesleğe yönelimi ve mesleki gelişim süreçleri, okul öncesi dönemden liseye kadar geçen dönem ele alınarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda alt ve orta düzeydeki öğrencilerin yöneldikleri meslek alanları ile ailelerinin istedikleri meslek alanları arasında, en yüksek ilgi alanları ile yönelinen meslek alanları arasında ve yönelinen meslek alanları ile ileride seçilmesi istenen dallar arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üst düzeydeki öğrencilerin yöneldikleri meslek alanları ile ailelerinin istedikleri meslek alanları arasında, yetenek ile meslek alanları arasında ve akademik başarı ile yönelinen meslek alanları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Aytaç, ülkemizde gençlerin kişilik özellikleri ile seçtikleri meslekler arasında doğrudan bir ilişki olmadığını anlaşıldığını belirtmiştir. Tek amacı üniversite sınavına hazırlanmak olan genç, sınavı kazanamadığında pek çok duygusal problemler yaşamaktadır. Buna aile ve çevrenin de beklentileri eklenince

birey büyük bir suçluluk duygusu yaşama durumuna düşmektedir. Bütün bu durumlardan kurtulabilmek için genç ilgi duyduğu, yeteneği ölçüsünde meslekler seçmek yerine gerçekçi olmayan seçimler yapmaktadır. Üniversite sınavını kazanmak pahasına yapılan seçimlerde bireyin ilerideki meslek yaşamında mutsuz olmasına neden olmaktadır. Yine üniversite seçme sınavlarının meslek seçiminde belirleyici olmamasının, bireylerin ileride sevmeden yaptıkları iş ve mesleklerin ortaya çıkmasına neden olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca ülkemizde eğitim sistemi ile iş dünyası arasındaki kopuklukların, eğitim hayatı ve mesleğe hazırlamada işlevini yeterince yerine getiremediğini belirtmiştir.

Tablo: 5 Araştırmaya alınan öğrencilerin bölüm pişmanlık durumlarına göre mesleki benlik saygılarına ilişkin puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları

SINIF	BÖLÜM PİŞMANLIĞI	N	Mesleki Benlik Puanı	
1	Evet	23	103.2 ± 18.27	
	Hayır	36	123.2 ± 14.58	
	Toplam	59	115.4 ± 18.74	
4	Evet	16	94.4 ± 20.82	
	Hayır	28	121.7 ± 16.65	
	Toplam	44	111.7 ± 22.40	
GENEL	Evet	39	99.6 ± 19.60	
	Hayır	64	122.5 ± 15.41	
	Toplam	103	113.8 ± 20.36	
Varyans Analiz Sonuçları	Varyasyon Kaynağı	sd	KO	F
	SINIF	1	643.024	2.212
	BÖLÜM PİŞMANLIĞI	1	13170.820	45.317*
	SINIF * BÖLÜM PİŞMANLIĞI	1	317.657	1.093
	HATA	99	290.640	
	TOPLAM	103		

* P <0,001

Çizelge 4.10.' da öğrencilerin bölüm pişmanlık durumlarına göre mesleki benlik puan ortalamaları, standart sapmalar ve varyans analiz sonuçları verilmiştir.

Çizelge 4.10.'da birinci sınıf öğrencilerinin bölüm pişmanlık durumlarına göre mesleki benlik puan ortalamaları incelendiğinde birinci sınıf öğrencilerinden tercih ettiği bölümden dolayı pişman olanların 103,2 ± 18,27, olmayanların 123,2 ± 14,58 puan ortalamasına sahip oldukları saptanmıştır. Dördüncü sınıfta ise tercih ettiği bölümden dolayı pişman olanların 94,4 ± 20,82, olmayanların ise 121,7 ± 16,65 puan ortalamasına sahip oldukları görülmektedir.

Çizelge 4.10.'da görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerinin bölüm pişmanlık durumlarına göre puan ortalamaları dördüncü sınıf öğrencilerinin puan ortalamalarından yüksektir. Ayrıca her iki sınıfta da bölüm tercihinden dolayı pişmanlık duymayanların mesleki benlik puanları, duyanlara göre daha yüksektir. Yapılan varyans analizi sonucunda ortalama mesleki benlik saygısı puanları bakımından bölüm pişmanlık durumları arasında çok anlamlı derecede bir farklılık ($P<0,01$) bulunmuştur.

Bölüm tercihinden dolayı pişmanlık duyan öğrencilerin mesleki eğitime başladıktan sonra mesleği kendi benlik algıları ile bağdaştıramamalarının ve öğretmenlik mesleğinin ekonomik olanaklar ve ilerleme açısından yetersiz olması, yorucu ve özveri isteyen bir meslek olmasının ortalama mesleki benlik puanları açısından fark yarattığı düşünülmektedir. Ayrıca bölüm pişmanlığı yaşayan öğrencilerin çoğunluğunun erkekler olmasının da bunda etkili olabileceği düşünülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Okulöncesi Öğretmenliği Bölümüne devam etmekte olan öğrencilerinin mesleki benlik saygısı düzeylerinin belirlenmesine çalışılmıştır. Bu bağlamda, benlik düzeylerinde, cinsiyet, yaş, doğum sırası, kardeş sayısı, anne-baba mesleği, mezun olduğu lise, bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum ve tercih ettiği bölümden dolayı pişmanlık yaşama durumlarının farklılık yaratıp yaratmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyetinin ve bölüm pişmanlık durumlarının mesleki benlik puanları arasında anlamlı farklılık yarattığı, yaş, doğum sırası, kardeş sayısı, anne-baba mesleği, mezun olduğu lise, bölüm tercihi yaparken yardım aldığı kişi/kurum ve barındığı mekân değişkenlerinin farklılık yaratmadığı belirlenmiştir.

Öneriler

1. Okul öncesi öğretmenliği tercih edecek adayların bu tercihlerini bilinçli yapmaları gerekmektedir. Üniversite sınavı sonucunda açıkta kalmamak ve öğretmenliği garantisi olan bir iş olarak görme düşüncesiyle yapılan tercihler,

adayların ileriki yaşantılarında hayal kırıklığı, mutsuzluk yaşamalarına sebep olabilir ve eğitimlerinden sorumlu oldukları çocuklar üzerinde olumsuz izler bırakabilir. Bu nedenle okul öncesi öğretmenliği seçecek adayların tercihlerinde bilinçli olmalarını gerektirmektedir. Bunun için okul öncesi öğretmenliği seçecek adayların kendilerini iyi tanıyarak benlik saygılarına uygun meslekleri seçmelerinde rehberlik servislerine büyük görevler düşmektedir. Ayrıca ÖSYM kitapçıklarında okul öncesi öğretmenin hangi yaş grubu çocuklarla çalışacağı ve okul öncesi öğretmenin özellikleri belirtilerek tercih yapacak adayların daha bilinçli tercihler yapması sağlanabilir.

2. Öğretmenlik mesleğini seçecek bireyin bütün yönleriyle kendini tanıyıp kabul etmesi insan ilişkilerinde beceri geliştirmiş olması gerekir. Öğretmenin benlik gelişimi hem öğrenim- öğretim süreçleri açısından hem de öğrencilerin kendi benliklerini geliştirmeleri açısından önemlidir.
3. Okul öncesi dönemdeki çocukların yetişkin modeli olarak kadın modelleri görmesi yanında erkek modellere de ihtiyaçları olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle erkek okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi öğretmenlikte kabulünün sağlanması için erkek öğrencilere burs ayrıcalığı sağlanabilir. Çocukların mesleki gelişim ve benlik saygıları üzerinde erkek öğretmenlerinde olumlu katkıları göz ardı edilmemelidir.
4. Okul öncesi öğretmenliği tercih etmek isteyen veya edip üniversitede eğitim alan okul öncesi öğretmen adaylarının özellikle erkek öğretmen adaylarının olumsuz tutum davranışlarla daha az karşılaşmaları için toplumu bilinçlendirme çalışmaları yapılabilir. Ayrıca okul öncesi eğitimde erkek öğretmenin yeri ve önemi konusunda bilimsel çalışmalar yapılabilir.
5. Öğretmen adaylarının mesleklerini sevmeleri ve benimsemeleri, bilimsel gelişmeleri takip edebilmeleri için etkinlikler düzenlenebilir.
6. Öğretmenlerin çalışma koşulları ve ücretleri iyileştirilebilir. Yükselme ve kendini geliştirme imkanı, okul kararlarına katılımları ve diğer öğretmenlerle iletişim kurabilmeleri sağlanabilir. Böylece alanda çalışan öğretmenlerin mesleki benlik saygı düzeyleri arttırılarak, öğretmen adaylarının da mesleğe karşı olumlu tutum geliştirmeleri sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Akay, B. (1983). Lise Öğrencilerinin Mesleki Olgunluk Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Akbaba, S. (1997). Kendini Değerlendirme Türü Ölçeklerin Kullanılmasının Bireylerin İlgi ve Yeteneklerinin Farkına Varmaları Üzerindeki Etkisi. Ankara: Sosyal Bilimler Dergisi Yıl:2, sayı: 5. s: 14-32.
- Akbaba, S. (1999). Bireyin Akademik Benlik Kavramı Ölçeğini Puanlamasının Mesleki Olgunluk Düzeyine Etkisi. Ankara: Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt: 3, sayı: 2
- Aral, N.Gürsoy, F. Yıldız Bıçakçı M.(2007).Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmen Adaylarının Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi. Uluslar arası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu, 12-14 Mayıs Bakü Azerbaycan.
- Aral, N. Kandır, A., Yaşa, M.C. (2001). Okul Öncesi Eğitim I. Yapa Yayınları,15 s., İstanbul.
- Arı R., Üre Ö., Yılmaz H. Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. Mikro Basım Yayım Dağıtım, 87.s., Konya.
- Arıcak, O.T. (1999). Grupla Psikolojik Danışma Yoluyla Benlik ve Mesleki Benlik Saygısının Geliştirilmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Bacanlı, F. (1995). Mesleki Grup Rehberliğinin Lise Öğrencilerinin mesleki Olgunluk Düzeylerine Etkisi. Ankara: Gazi Üniversitesi, yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Başal, H.A. (2005). Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri. Morpa Kültür Yayınları Ltd.Şti., 82 s., İstanbul.
- Davis, R.C., Home, A.M., (1986). The Effect of Small Group Counseling and a Career Course on Career Decidedness and Maturity, The Vocational Guidance Quarterly, Vol:34, pp, 255-262,
- Hanson, J.T., sander, D.L. (1973). Differential Effect of Individual and Group Counseling on Realism of Vocational Choise, Journal of Counseling Psychology, Vol:20, No:3, pp.541-544,
- Leonard, L.R. walsh, W.B. Osipow, H.S. (1986). Self-Esteem, Self Consistency and second Vocational Choise, Journal of Counseling Psychology, Vol:20, No: 1, pp, 91-93.
- Luzzo, D.A. (1993). Value of Career Decision-Making Self- Efficacy in Predicting Career Decision-Making Attitudes and Skills. Journal of Counseling Psychology, Vol:40, No: 2, pp, 194-199.
- Oğuzkan, Ş., Oral, G. (1997). Orta Dereceli Kız Teknik Öğretim Okulları Okul Öncesi Eğitimi. Milli Eğitim Basımevi, 2-90-92 s., İstanbul.
- Oktay, A. Polat Unutkan Ö.(2005). Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular. Morpa Yayınları, 11-68-69 s., İstanbul.

- Smalley, R.L., Stake, J.E., (1988). Evaluating Sources of Ego-Threatening Feedback: Self- Esteem and Narcissism Effects. *Journal of Counseling Psychology*, 27. 299-301.
- Smith, D.R., evans. J.R. (1973). Comparison of Experimental Group Guidance and Individual Counseling as Facilitators of Vocational Development, *Journal of Counseling Psychology*, Vol:20, No:3, pp.202-290,
- Şahin, A. (1992). Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Benlik Algısı ile Mesleki Benlik Algısı Arasındaki Bağdaşım. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Ulusoy, M. (1980). Ortaokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinde Mesleğe Yönelme. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.

The Investigation College Pre-School Mastership Branch Of Professional Self Perception

Although the family has the primary responsibility for child development and education, today, changing technology, environmental conditions and lifestyle of the family, raise the need for pre-school education as well as his family in preparing the child to life (Oktay, Polat Unutkan 2005:11, Aral, Kandil, Can Yasar 2000:15). Pre-school training sessions is a critical period in which the child's mental abilities develop rapidly and begin to take shape, learning is intense and fast, covering the period of 0-6 years of age. Child in this period acquires a lot of information, skills, habits and personality that will form the basis for future life.

Pre-school education is the first school experience that child faces. The teacher with whom child meets at the school is his first teacher. Pre-school teacher should love his job, be equipped with knowledge and skills necessary for children's education, and should be open to constant innovation. In addition, he is a kind of person, patient, tender, sensitive, consistent, compassionate, friendly, with energetic personality and effective communication, problem solving and creative capabilities, who gives value to children, accept them as they are, help them understand him and themselves, and are happy to be with them. (Başal 2005:82, Oktay, Polat Unutkan 2005: 68-69 Oğuzkan Oral 1997:90-92). The teacher's personality and his skills in interpersonal relations affects the students' self-esteem.

For teacher's self-esteem to be high is of a significant effect on his professional self-esteem (Brighouse, 1995). Professional self-esteem is affected by the attitudes of society and other people that individual gives value as in self-esteem. Teaching profession in pre-school educational institutions is a profession that loads a great responsibility on teacher and has difficulties in terms of Professional skills. Besides theoretical knowledge and skills it requires a number of personality traits.

In this study, we aimed to determine the levels of professional self-esteem of the first and fourth grade students of the Department of Pre-School education of Primary School Teaching Department, The Faculty of Education.

The study is made up of the students in the Department of Pre-School education of Primary School Teaching Department, The Faculty of Education. The sample of the study: total 103 students, 59 from the first grade and 44 from the fourth grade, participating in the study voluntarily, in

the Department of Pre-School education of Primary School Teaching Department, The Faculty of Education.

In the study, "General Information Form" and "Professional Self-Esteem Scale" developed by Arıcağ (1999) were used to obtain some information about the students themselves and their families.

The collected data were evaluated in three stages.

In the first stage, the information in the survey forms was checked, the students who did not respond to any questions in "General Information Form" and the "Professional Self-Esteem Scale" were identified and they were excluded from evaluation.

In the second stage, the items in the "General Information Form" and "Professional Self-Esteem Scale" were entered in the SPSS program and Professional self-esteem scores were calculated one by one.

In the third stage, "Two-way Analysis of Variance" method was used to determine whether their gender, age, birth order, number of siblings, profession of their parents, high school they graduated, person and institution they got help for section preference from and the regret choosing department can create any difference in the students' self-esteem levels.

In the study, we tried to determine whether their gender, age, birth order, number of siblings, profession of their parents, high school they graduated, person and institution they got help for section preference from and the regret choosing department can create any difference in the students' self-esteem levels.

As a consequences of the study, it was determined that the variations of gender of the students and their regret in choosing department created significant difference between the points of professional self-esteem, while the variations of age, birth order, number of siblings, profession of their parents, high school they graduated, person and institution they got help for section preference from did not create any difference.

According to survey results, some suggestions are made for the students who chose the department of preschool education, preschool teachers and other concerned persons as followings:

1. Pre-school teacher candidates who will choose the department of pre-school education should make conscious preference. The choices that are made not to be excluded from university and occupational guarantee may cause some disappointment, unhappiness in their future life and they can put some negative impress on students of whom they are in charge of education. Therefore, pre-school teacher candidates should make conscious preferences. For this reason ,guide services should make teacher candidates know themselves well and make them choose professions suitable for their self-esteem. In addition, which age group children the teachers will work with should be explained in OSYM leaflets, thus the traits of teachers should be stated and the candidates can choose this department consciously.

2. the individual who will choose the teaching profession should recognize and accept all aspects of himself and develop skills in human relations. Teacher self-development is important both for learning-teaching process and for students to develop their self-esteem .

3. It is of importance for preschool children to see male model as well as female model as an adult model. Therefore, male preschool teachers can be supplied with privilege of scholarship to ensure the improvement of pre-school teaching. Positive contributions of male teachers to the professional development and self-esteem of children should not be ignored.

4. Make-conscious meeting should be held so that pre-school teacher candidates who want to choose or pre-school teacher candidates who have received training at the university, particularly male teacher candidates might face with negative attitude of behaviour. In addition, in pre-school education, scientific studies can be done about the place and importance of male teachers.

5. Some activities can be organized for teacher candidates to love their profession and adopt it, and to follow scientific.

6. Teachers' working conditions and wages can be improved. Promotion and self-development opportunities, participation in school decisions and communication with other teachers can be provided. Thus, levels of self-esteem of the teachers working in this field can be increased, and positive attitude towards profession can be provided.